

Навчальна дисципліна (ЄКТС)

- Досконалість викладання у вищій освіті (6 ЄКТС)

Автори, викладачі

- Базелюк Олександр, старший науковий співробітник відділу якості вищої освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
- Власова Інна, провідний науковий співробітник відділу взаємодії університетів та суспільства, доктор педагогічних наук, доцент
- Калашнікова Світлана, радник при дирекції, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України
- Оржель Олена, головний науковий співробітник відділу взаємодії університетів та суспільства, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор наук з державного управління, доцент
- Паламарчук Ольга, старший науковий співробітник, відділ забезпечення якості вищої освіти, Інститут вищої освіти НАПН України, кандидат педагогічних наук
- Трима Катерина, провідний науковий співробітник відділу взаємодії університетів та суспільства, Інститут вищої освіти НАПН України, кандидат політичних наук

Заклад вищої освіти

- Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України

Освітня програма

- Освітньо-наукова програма «Політика і лідерство у вищій освіті»

Мета курсу

1

Розвинути здатність до запровадження у закладі вищої освіти парадигми «вдосконалення викладання і навчання» шляхом розроблення інституційної моделі та стратегії, планування та реалізації процесу викладання, використання сучасних підходів до оцінювання навчальних результатів студентів та цифрових сервісів у освітньому процесі.

Зміст курсу (перелік основних тем)

1. Вдосконалення викладання: модель та стратегія (1 ЄКТС)
2. Викладач університету: профіль, ролі, академічна кар'єра (1 ЄКТС)
3. Планування та реалізація викладання у вищій освіті (1 ЄКТС)
4. *Цифрові сервіси у освітньому процесі закладів вищої освіти (1 ЄКТС)

Модуль № 1 (1 ЄКТС, 30 год.)		Автор
Назва Вдосконалення викладання: модель та стратегія		Світлана Калашнікова
Результат и навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Розуміти сутність та оперувати змістом парадигми «вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті» – Аналізувати національні та інституційні практики впровадження парадигми «вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті» – Розробляти модель та стратегію вдосконалення викладання в університеті з врахуванням сучасних тенденцій, кращих зарубіжних і вітчизняних практик 	
Лекція-презент ація (2 год.)	Парадигма «вдосконалення викладання і навчання»: сутність та складові	
Семінар (2 год.)	Національні та інституційні практики впровадження парадигми «вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті»	
Практичне (2 год.) Тема – Практики впровадження парадигми «вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті»	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Обрати для аналізу 1 зарубіжний та 1 вітчизняний заклад вищої освіти, які мають досвід впровадження парадигми «вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті» – Визначити та коротко описати особливості кожної з обраних практик – Сформулювати експертні висновки на основі критичного аналізу обраних практик 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Розроблення інституційної моделі та стратегії вдосконалення викладання	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Обрати 1 вітчизняний заклад вищої освіти, який не має досвіду впровадження парадигми «вдосконалення викладання і навчання у вищій освіті» – Проаналізувати ключові інституційні політики закладу, що впливають на викладання – Розробити інституційну модель (концепт) вдосконалення викладання для обраного закладу – Розробити інституційну стратегію (концепт) вдосконалення викладання для обраного закладу 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.)) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	– Захист (за навчальною дисципліною) (2 год. /модуль)	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Європейські принципи вдосконалення навчання та викладання. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/yevropeiski_pryntsypy_vdoskonalennia_navchanya.pdf 2. Rome Ministerial Communiqué. Annex III. https://erasmusplus.org.ua/novyny/3131-bologna-conference-in-rome-19-nov-2020.html 3. National Initiatives in Learning and Teaching in Europe. A report from the European Forum for Enhanced Collaboration in Teaching (EFFECT) project. https://eua.eu/resources/publications/799:national-initiatives-in-learning-and-teaching-in-europe.html 4. European University Association. Publications. https://eua.eu/resources/publications.html 5. European University Association. Teaching Enhancement. https://eua.eu/component/tags/tag/56-teaching-enhancement.html 	

Модуль 2 (1 ЄКТС, 30 год) Назва Викладач університету: профіль, ролі, академічна кар'єра		Автор Юрій Скиба
Результат и навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Знати загальні аспекти академічної кар'єри викладача – Розробляти профіль викладача закладу вищої освіти – Ідентифікувати ролі викладача у закладі вищої освіти – Визначати особливості взаємодії із стейкхолдерами у вищій освіті 	
Лекція-презентація (2 год.)	Роль викладача у сучасному закладі вищої освіти	
Семінар (2 год.)	Розвиток академічної кар'єри викладача	
Практичне (2 год.) Тема – Формування профілю викладача закладу вищої освіти	Завдання – На основі аналізу кращих вітчизняних та зарубіжних практик розробити профіль викладача закладу вищої освіти (роль – функції – якості – критерії оцінювання)	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Розвиток академічної кар'єри викладача та оцінювання результату діяльності	<ul style="list-style-type: none"> – Завдання – Обрати для аналізу 1 зарубіжний заклад вищої освіти. – На основі інформації, що розміщена на сайті закладу вищої освіти, описати наявну інституційну політику щодо розвитку академічної кар'єри викладача та / або оцінювання результатів діяльності. – Обрати для аналізу 1 вітчизняний заклад вищої освіти. – На основі інформації, що розміщена на сайті закладу вищої освіти, описати наявну інституційну політику щодо розвитку академічної кар'єри викладача та / або оцінювання результатів діяльності. – Порівняти результати аналізу та визначити спільне і різне. 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	– Захист (за навчальною дисципліною) (2 год. /модуль)	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. The UK Professional Standards Framework for teaching and supporting learning in higher education 2011. URL: https://s3.eu-west-2.amazonaws.com/assets.creode.advancehe-document-manager/documents/advancehe/UK%20Professional%20Standards%20Framework_1570613241.pdf. 2. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 21.08.2019 № 800. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#n10. 3. Про затвердження Положення про атестацію наукових працівників Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 13.08.1999 № 1475. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1475-99-%D0%BF#Text. 4. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». Затверджено Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf. 5. Профіль викладача Університету Грінченка. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nnc.rpl/profil_vykladacha.pdf 6. University of York. Academic career paths. URL: https://www.york.ac.uk/admin/hr/university-careers/art-careers/academic-careers/overview/ 7. A Practical Guide to Planning an Academic or Research Career An ebook explaining typical routes, funding. URL: https://www.jobs.ac.uk/media/pdf/careers/resources/a-practical-guide-to-planning-an-academic-or-research-career.pdf 8. University of Copenhagen. Criteria for recognizing merit. URL: https://employment.ku.dk/faculty/criteria-for-recognising-merit 	

Модуль № 3 (1 ЄКТС, 30 год) Назва Планування та реалізація викладання у вищій освіті		Автор Олена Отич
<i>Результат и навчання</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Розуміти сутність та основні вимоги до планування викладання у вищій освіті – Забезпечувати єдність змісту освітньої програми, навчального плану та навчальної дисципліни при плануванні викладання у вищій освіті – Розробляти силабус, робочу навчальну програму та плани проведення навчальних занять (лекцій, семінарських, практичних, лабораторних) 	
<i>Лекція-презент ація (2 год.)</i>	Планування викладання у вищій освіті: нормативне забезпечення та вимоги	
<i>Семінар (2 год.)</i>	Планування викладання у вищій освіті: освітня програма – навчальна дисципліна – навчальне заняття	
<i>Практ ичне (2 год.)</i> <i>Тема –</i> Планування навчальних занять у закладах вищої освіти	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Проаналізувати особливості планування навчальних занять різних видів – Розробити план навчального заняття (лекція, лабораторне заняття, практичне заняття, семінарське заняття або індивідуальне заняття). 	
<i>Самост йна робота (18 год.)</i> <i>Тема –</i> Навчальна документація з планування викладання у вищій освіті	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Розробити силабус і робочу навчальну програму дисципліни 	
<i>Проміжний конт роль (залік) (4 год.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
<i>Підсумковий конт роль (2 год.)</i>	– Захист (за навчальною дисципліною) (2 год. /модуль)	
<i>Джерела</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогіка вищої школи. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf 2. Матеріали Національного агентства забезпечення якості вищої освіти: силабус, РТП і НМК https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/08/%d0%a1%d0%b8%d0%bb%d0%b0%d0%b1%d1%83%d1%81-%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%82%d0%b8-%d0%a0%d0%a2%d0%9f.pdf 3. Як створити силабус http://gohigher.org/yak-stvoriti-silabus-resursi-sho-dopomozhut-efektivno-organizuvati-robotu 4. A Handbook for Teaching and Learning in Higher Education: Enhancing Academic Practice https://drive.google.com/file/d/1F8JmsgvjEk6Mehlri9l0kgtcyYeZLHai/view?usp=sharing 5. Billie Hara, Lesson Planning for the University Classroom https://www.chronicle.com/blogs/profhacker/lesson-planning-for-the-university-classroom?bc_nonce=ktqjyzvxrsgkocs2vslx7&cid=reg_wall_signup 6. The Higher Education Academy lecturing https://www.advance-he.ac.uk/knowledge-hub/lecturing 	

Модуль № 4 (1 ЄКТС, 30 год)		Автор
Назва Цифрові сервіси у освітньому процесі закладів вищої освіти		Олександр Базелюк
Результат и навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Розуміти особливості цифрових технологій в освіті. – Вміти критично оцінювати можливості та здійснювати усвідомлений вибір цифрових сервісів у залежності від особливостей викладання власної дисципліни. 	
Лекція-презентація (2 год.)	Цифрові сервіси у освітньому процесі ЗВО	
Семінар (2 год.)	Цифрові сервіси як допоміжний засіб викладача ЗВО	
Практичне (2 год.) Тема – <i>Практика використання цифрових сервісів у освітньому процесі ЗВО</i>	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Ознайомитися із сервісом Mentimeter як універсального засобу підтримки освітнього процесу ЗВО. – Ознайомитися із сервісом веб-конференцій BigBlueButton. – Ознайомитися із сервісом H5P, як важливого засобу створення цифрового освітнього контенту. 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – <i>Цифрові сервіси у власній науково-освітній діяльності</i>	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Для проведення навчального заняття за темою Вашого дослідження розробити презентацію за допомогою Mentimeter – Визначити роль та місце Bigbluebutton при викладанні навчальної дисципліни за темою Вашого дослідження – Створити інтерактивний елемент за допомогою H5P для викладання навчальної дисципліни за темою Вашого дослідження 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	– Захист (за навчальною дисципліною) (2 год. /модуль)	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. European Commission Digital Strategy. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/strategy/decision-making_process/documents/ec_digitalstrategy_en.pdf. 2. T. Jansen. Higher Education in the Digital Era: The current state of transformation around the world in the digital era. https://iau-aiu.net/IMG/pdf/technology_report_2019.pdf 3. Розпорядження КМУ. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text 4. В. Арешонков. Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді. https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-13-2 5. Mentimeter: Interactive presentation software. https://www.mentimeter.com/ 6. BigBlueButton is a global teaching platform. https://bigbluebutton.org/ 7. H5P content collaboration framework. https://h5p.org/ 	

Перелік видів діяльності:

- лекції – обговорення;
- семінари;
- практичні завдання;
- самостійна робота;
- індивідуальні консультації;
- тест;
- кваліфікаційна робота з навчальної дисципліни (підсумковий контроль).

Методи викладання та навчання:

- кейс-стаді;
- творчий метод;
- демонстрація індивідуальних та групових методів викладання під час заняття;
- творчий метод представлення та вибору практичних занять, за допомогою різних методів викладання;
- рольова гра щодо проведення заняття за допомогою різних методів викладання.

Оцінювання результатів навчання – підсумковий контроль:

Тест

Презент ація т а захист кваліфікаційної роботи з навчальної дисципліни, виконаної у формі фрагменту заняття з навчальної дисципліни «Досконалість викладання і навчання», представленого (за вибором аспіранта / студента) як лекція, семінар або практичне заняття.

7

Бали

<i>Вид діяльності і</i>	<i>Бали (100)</i>
Лекції – обговорення, семінари (4 x 5)	20
Практичні заняття (4 x 3)	12
Самостійна робота (4 x 7)	28
Залік (очно) (4 x 5)	20
Захист	20

Політика доброчесності

При виявленні плагіату в письмових роботах / практичних завданнях / презентаціях аспірант втрачає бали за даний вид діяльності.

Відповідність результатів навчання компетентностям освітньої програми

Навчальна дисципліна «Філософія освіти та методологія освітніх досліджень» як складова освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті» спрямована на:

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здат ність ь здійснюват и науково-педагогічну діяльність ь у вищій освіт і»** через формування таких програмних результатів навчання:

- Знати, розуміти, розвивати та запроваджувати сучасні та інноваційні методи, методики, технології оцінювання, вимірювання, викладання і навчання.
- Знати сучасні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), цифрові технології, бази даних, інші електронні ресурси та вміти їх застосовувати в освітньому процесі.
- Розробляти та модернізувати освітні програми, навчальні дисципліни, навчально-методичні матеріали, електронні курси та посібники в контексті інтернаціоналізації.

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здат ність ь заст осовуват и сучасні мет одології, мет оди т а інст румент и емпіричних і т еорет ичних досліджень у сфері освіт ніх, педагогічних наук, цифрові т ехнології, бази даних т а інші елект ронні ресурси у науковій, проект ній т а освіт ній діяльність і»** через формування таких програмних результатів навчання:

- Критично оцінювати та обирати сучасні засоби ІКТ, цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси відповідно до проектних завдань, використовувати їх для пошуку, оброблення та оцінювання інформації, здійснення комунікації.
- Знати, розуміти та застосовувати концепції, підходи, закономірності, принципи політики, лідерства, врядування, управління та адміністрування у вищій освіті, моделі розвитку вищої освіти у науковій, проектній та освітній діяльності.
- Знати, розуміти, застосовувати та розвивати сучасні термінологію, методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері освітніх, педагогічних наук.
- Знати, розуміти та застосовувати релевантні міжнародні, європейські та національні стратегічні та нормативні документи у професійній діяльності в освіті.